

Sygn. akt V KK 49/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 24 kwietnia 2014 r.,

sprawy **J. W.**

o wydanie wyroku łącznego z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 18 czerwca 2013 r.,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 4 października 2012 r.

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. L. S. - Kancelaria Adwokacka kwotę 442 (czteryście czterdzieści dwa) zł i 80 (osiemdziesiąt) gr, w tym 23 % podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego;**
- 3. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 4 października 2012 r. Sąd Rejonowy na podstawie art. 575 § 1 k.p.k. rozwiązał uprzednio wydany przez ten Sąd wobec skazanego J. W. wyrok łączny z dnia 30 października 2007 r., sygn. akt XII K 271/07; na podstawie art. 85 k.k., 86 § 1 k.k. połączył: kary pozbawienia wolności

wymierzone wobec tego skazanego wyrokami: Sądu Rejonowego z dnia 11 czerwca 2001 r. w sprawie II K 516/01, Sądu Rejonowego z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie II K 259/99, Sądu Rejonowego z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie II K 960/02, za czyn z art. 244 k.k. i wymierzył mu karę łączną 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami: Sądu Rejonowego z dnia: 24 czerwca 2002 r. w sprawie II K 960/02 za czyny z art. 178a § 1 k.k. oraz art. 244 k.k. oraz 22 lutego 2012 r. w sprawie XII K 1049/ 11 i wymierzył mu karę łączną 9 miesięcy pozbawienia wolności, Sądu Rejonowego z dnia : 28 grudnia 2010 r. w sprawie XII K 9780/10 i z dnia 29 września 2011 r. w sprawie XII K 1232/10 i wymierzył mu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, Sądu Rejonowego z dnia: 24 stycznia 2012 r. w sprawie XII K 899/11 oraz z dnia 22 lutego 2012 r. w sprawie XII K 1049/11 i wymierzył mu karę łączną 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności; na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego w odniesieniu do wyroków Sądu Rejonowego z dnia: 25 lutego 2004 r. w sprawie XII K 1026/03, 2 marca 2005 r. w sprawie XII K 460/04, 20 marca 2009 r. w sprawie XII K 886/08 i 28 stycznia 2010 r. w sprawie XII K 596/09, na podstawie art. 63 § 1 k.k. i art. 577 k.p.k. na poczet wymierzonych kar łącznych pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okresy odbytej kary pozbawienia wolności oraz okresy rzeczywistego pozbawienia wolności zaliczone na poczet kar jednostkowych w sprawach w których wydane wyroki podlegały odpowiedniemu łączeniu i utrzymał w mocy inne rozstrzygnięcia w tych wyrokach zawarte, nadto zwolnił skazanego od kosztów postępowania w sprawie o wydanie wyroku łącznego.

Wyrok ten zaskarżył sam skazany, podnosząc w apelacji wadliwe – jego zdaniem - zaniechanie połączenia mu kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego wydanych w sprawach: XII K 1026/03, XII K 886/08 i XII K 596/09 z karą wymierzoną mu sprawie XII K 1013/11 tego Sądu, a także kwestionując w niej rzetelność wywiadu środowiskowego oraz opinii o stanie jego zdrowia.

Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy uznał tą apelację skazanego za oczywiście bezzasadną i zaskarżony nią wyrok utrzymał w mocy.

Ten wyrok Sądu odwoławczego zaskarżył kasacją wyznaczony z urzędu obrońca skazanego.

Zarzucił on temu wyrokowi:

rażące naruszenie prawa materialnego mające istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 4 k.k. w zw. z art. 82 k.k., poprzez jego zastosowanie w aktualnym brzmieniu i zaliczenie na poczet kary łącznej rzeczywistego okresu pozbawienia wolności, w sytuacji gdy właściwszym dla skazanego było zastosowanie art. 82 k.k. w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. (Dz. U. Nr 240, poz. 1431) i zaliczenie pełnego okresu kary w całości odbytej z wyroku z którego skazany został warunkowo zwolniony i wniósł na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. o zmianę zaskarżonego wyroku w ten sposób, że na podstawie art. 577 k.p.k. w zw. z art. 82 k.k. w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. zaliczenie skazanemu na poczet kary łącznej orzeczonej w pkt. II i III wyroku Sądu Rejonowego całego kresu odbytej kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie XII K 271/07 w wymiarze 3 lat i 7 miesięcy oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów udzielonej pomocy prawnej z urzędu, albowiem nie zostały one w ogóle uiszczone.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest w sposób oczywisty bezzasadna. Zarzut w niej podniesiony jest całkowicie chybiony, zaś sformułowany w niej wniosek – z mocy prawa – wręcz niedopuszczalny (art. 537 § 1 k.p.k.).

Na wstępie zauważyć należy, że zarzut podniesiony w kasacji został wadliwie sformułowany z punktu widzenia wymogów przewidzianych w przepisach art. 519 i art. 523 § 1 k.p.k. Treść tego zarzutu nie pozostawia wątpliwości, co do tego, że jest on skierowany przeciwko wyrokowi Sądu I instancji. To przecież ten Sąd stosował wobec skazanego przepis art. 82 k.k., a Sąd Okręgowy, którego wyrok może być tylko przedmiotem zaskarżenia rozpatrywanej kasacji (art. 517 k.p.k.), jedynie kontrolował wyrok Sądu I instancji. Przy czym – co też istotne – Sąd Okręgowy dokonywał tej kontroli instancyjnej w związku z wniesioną przez skazanego apelacją, rozpoznawał zatem sprawę w granicach tego środka odwoławczego, a w zakresie szerszym, mógł to uczynić o tyle, o ile pozwoliłaby mu na to ustawa procesowa (art. 433 § 1 k.p.k.).

Bezspornie w apelacji skazanego nie był podniesiony zarzut obrazy art. 4 k.k. w zw. z art. 82 k.k., Sąd Okręgowy kwestią z tym związaną mógł się zająć tylko

w przypadku stosowania przepisu art. 440 k.p.k., który pozwalał mu na jej uwzględnienie z urzędu. Jednocześnie by móc to uczynić musiałby stwierdzić, iż zachodzą ku temu wskazane w tym przepisie warunki. To jest wyłącznie wówczas, gdyby uznał, że utrzymanie orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe. Rzecz jednak w tym, że skarżący w kasacji nie zarzucił Sądowi Okręgowemu tego by rażąco uchybił normie art. 440 k.p.k. To powoduje, iż – tylko z tego względu – sformułowany w kasacji zarzut jest – w sposób jednoznaczny – bezzasadny.

Niezależnie od tego, zauważyć wypada także merytoryczną niesłusność zaprezentowanych w tym zarzucie stwierdzeń.

Wynika ona – najpewniej – z błędnego odczytania samej sentencji wyroku Sądu I instancji.

Nie ulega wątpliwości, że tenże Sąd w pkt. VII swojego wyroku „na podstawie art. 63 § 1 k.k. i art. 577 k.p.k. na poczet wymierzonych kar łącznych pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres odbytej kary pozbawienia wolności oraz okresy rzeczywistego pozbawienia wolności zaliczone na poczet kar jednostkowych”.

Z powyższego passusu wynika wyraźnie, że zaliczenie rzeczywistego okresu pozbawienia wolności dotyczyło okresów zaliczonych w trybie art. 63 k.k. na poczet kar jednostkowych.

Sformułowania „rzeczywisty” Sąd już nie użył w stosunku do odbytej kary pozbawienia wolności. Oznacza to, że intencją i rzeczywistą treścią tego rozstrzygnięcia było zaliczenie tej kary w całości (*a contrario* do zwrotu „rzeczywiste pozbawienie wolności”).

Stąd stawiane przez skarżącego jako zarzut wątpliwości są nieuzasadnione. Tym bardziej brak jest podstaw do stwierdzenia, że Sąd Rejonowy – w omawianym rozstrzygnięciu, wydanym w oparciu o przepis art. 577 k.p.k. – zastosował art. 82 k.k. w obecnie (od 1 stycznia 2012 r.) obowiązującym brzemieniu. Nie ulega jednak wątpliwości, że poprzednio obowiązujący art. 82 k.k. nie zawierał § 2, a więc i treści zawartej w aktualnie obowiązującym („dodanym”) § 2 tego przepisu.

Stwierdza się w nim wprost, iż w wypadku objęcia wyrokiem łącznym kary, z której odbywania skazany został warunkowo zwolniony, na poczet orzeczonej kary łącznej zalicza się jedynie okres faktycznego odbywania kary.

Zważywszy na to, że w kwestionowanym przez skazanego rozstrzygnięciu, zawartym w pkt VII wyroku Sądu Rejonowego, brak jest określenia „okres faktycznego odbywania kary”, nie ma podstaw ku temu by uznać, iż zapadło ono w oparciu o treść, obowiązującego od 1 stycznia 2012 r., § 2 art. 82 k.k., nie zaś na podstawie poprzednio obowiązującej treści tegoż przepisu art. 82 k.k.. Tym samym nie ma i racjonalnych przesłanek do uznania, że Sąd Rejonowy rażąco uchybił normie art. 4 § 1 k.k.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że od czasu wydania przez Sąd Najwyższy uchwały 7 sędziów z dnia 20 stycznia 2005 r., I KZP 30/04, iż kara pozbawienia wolności uznana za odbyłą w rozumieniu art. 82 k.k. podlega zaliczeniu w całości – na podstawie art. 577 k.p.k. – na poczet tego rodzaju orzekanej w wyroku łącznym, obejmującym skazanie na karę, z której wykonania skazany został warunkowo przedterminowo zwolniony (OSNKW 2005, z. 1, poz. 2), powszechną była praktyka, iż kara pozbawienia wolności uznana za odbyłą w rozumieniu art. 82 k.k. podlegała zaliczeniu w całości – na podstawie art. 577 k.p.k. – na poczet kary tego rodzaju orzekanej w wyroku łącznym, obejmującym skazanie na karę, z której wykonywania skazany został warunkowo przedterminowo zwolniony.

To, że Sąd I instancji *expressis verbis* takiego wyводу nie zawarł w uzasadnieniu wyroku, nie oznacza – przy powyżej wskazanych zaszłościach - że zastosował art. 82 k.k. w brzmieniu aktualnym. Stąd też brak jest warunków do uznania merytorycznej trafności podniesionego w kasacji zarzutu.

Z treści uzasadnienia kasacji można wyczytać jeszcze jeden zarzut – dotyczący niezastosowania art 577 k.p.k., poprzez brak (szczegółowego) wyliczania okresów podlegających zaliczeniu.

Niezależnie od analogicznych, jak w przypadku sformułowanego wprost w kasacji zarzutu, braków formalnych tego, wynikłego li tylko z analizy uzasadnienia kasacji, kolejnego zarzutu, podnieść należy, że przepis art. 577 k.p.k. jednoznacznie stanowi o tym, że „w wyroku łącznym należy w miarę potrzeby oznaczać datę, od której należy liczyć początek odbywania kary orzeczonej wyrokiem łącznym oraz wymienić okresy zaliczone na poczet kary łącznej”. Bezsporne jest zatem to, że należy to czynić tylko „w miarę potrzeby”. To na pewno

oznacza, że nie w każdym przypadku. Stąd też braku dokładnego wskazania takich okresów nie można traktować jako rażącego naruszenia tego przepisu, skoro nie jest on stanowczy. Dopiero ustalenie Sądu o tym, że „zachodzi taka potrzeba”, skutkuje koniecznością wskazania tych okresów.

Rozważanie czy *in concreto* taka potrzeba faktycznie zaistniała prowadzi do wniosku, iż sposób zaliczenia (ujęty w pkt VII wyroku Sądu I instancji) okresów na poczet kar łączących, jest na tyle czytelny, iż brak wskazania w tym orzeczeniu bardziej precyzyjnych określeń czasowych nie skutkuje uznaniem rażącego naruszenia przez ten Sąd przepisu art. 577 k.p.k., a zwłaszcza takiego, które – „przyjęte” przez Sąd Okręgowy – mogłoby mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego kasacją tego wyroku.

Jest to oczywiste tym bardziej w sytuacji, w której tego rodzaju wątpliwości, które zgłasza skarżący (o ile by naprawdę zaistniały) i były racjonalne, mogą być wyjaśnione w trybie art. 13 § 1 k.k.w.

Z tych wszystkich względów należało uznać za oczywistą bezzasadność kasacji obrońcy skazanego.

Zważywszy na sytuację majątkową skazanego, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., należało go zwolnić od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

O wynagrodzeniu dla obrońcy orzeczono w oparciu o treść art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. w zw. z §§ 2 ust. 1 i 2, 14 ust. 1 i ust. 3 pkt 1, 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity – Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

Z tych to względów, orzeczono jak wyżej.